

บันทึก

เรื่อง การใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย
ของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๐๓ บังคับในท้องที่เขตสุขาภิบาล

กรรมการปกครองได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๔๑๓/๗๔๖๕๑ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๓๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า เนื่องจากได้มีสุขาภิบาลหลายแห่งสอบถามไปยังกรรมการปกครองว่ามีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๐๓ บังคับในท้องที่เขตสุขาภิบาลนั้นแล้วหรือไม่ กรรมการปกครองตรวจสอบแล้ว ปรากฏว่าพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๐๓ บังคับในท้องที่เขตสุขาภิบาล พ.ศ.๒๕๐๗ มาตรา ๓^๑ บัญญัติว่าให้ใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๐๓ ทั้งหมดทุกมาตรา บังคับในเขตสุขาภิบาลทุกแห่งบรรดาซึ่งยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับ แต่มีหมายเหตุท้ายพระราชกฤษฎีกากล่าวถึงเหตุผลในการตราพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ว่า สภาพท้องที่ในเขตสุขาภิบาลสมควรปรับปรุงให้สะอาดถูกสุขลักษณะและมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยยิ่งขึ้น จึงควรตราพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๐๓ ทั้งหมดทุกมาตรา บังคับในท้องที่เขตสุขาภิบาลบรรดาที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับ รวม ๔๖๔ แห่ง โดยได้ระบุชื่อสุขาภิบาลทั้ง ๔๖๔ แห่ง ไว้ในหมายเหตุท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวด้วย

ดังนั้น จึงเกิดปัญหาว่า นับตั้งแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๐๗ แล้ว ได้มีประกาศตั้งสุขาภิบาลขึ้นอีกเป็นจำนวนมากพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้จะมีผลให้ใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๐๓ บังคับในท้องที่เขตสุขาภิบาลที่ตั้งใหม่ดังกล่าวหรือไม่ โดยที่เรื่องนี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายและมีผลกระทบกับการปฏิบัติงานของสุขาภิบาลเป็นอย่างมาก กรรมการปกครองจึงขอให้วินิจฉัยปัญหาดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณา

^๑พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๐๓ บังคับในท้องที่เขตสุขาภิบาล พ.ศ.๒๕๐๗

มาตรา ๓ ให้ใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๐๓ ทั้งหมดทุกมาตรา บังคับในท้องที่เขตสุขาภิบาลทุกแห่งบรรดาซึ่งยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับ

ปัญหาดังกล่าวโดยได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย(กรมการปกครอง)แล้วมีความเห็นว่า การบังคับใช้กฎหมายย่อมต้องพิจารณาไปตามถ้อยคำที่แสดงไว้ในตัวบทกฎหมายนั้นโดยตรงว่ามีความมุ่งหมายเพียงใด เมื่อมาตรา ๓^๒แห่งพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองพ.ศ.๒๕๐๓ บังคับในท้องที่เขตสุขาภิบาล พ.ศ.๒๕๐๗ ได้บัญญัติไว้ชัดแจ้งแล้วว่า”ให้ใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองพ.ศ.๒๕๐๓ ทั้งหมดทุกมาตรา บังคับในท้องที่เขตสุขาภิบาลทุกแห่งบรรดาซึ่งยังมีได้ตราพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับ” และไม่มีข้อความอื่นใดในพระราชกฤษฎีกานี้ที่แสดงว่าต้องการให้มุ่งหมายถึงสุขาภิบาลใดโดยเฉพาะแต่อย่างใด ความในมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจึงหมายความว่า นอกเหนือจากสุขาภิบาลต่าง ๆ ที่เคยมีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้นำพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๐๓ ไปใช้บังคับแล้ว ถ้าท้องที่ใดได้รับการจัดตั้งให้เป็นสุขาภิบาลขึ้น สุขาภิบาลเหล่านั้นทุกแห่งจะต้องอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๐๓ โดยผลของมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกานี้เช่นเดียวกันด้วยทั้งสิ้น ไม่ว่าท้องที่นั้นจะได้รับการจัดตั้งให้เป็นสุขาภิบาลเมื่อใดก็ตาม โดยมีใช้จะมีความหมายจำกัดเพียงสุขาภิบาลตามที่ระบุไว้ในหมายเหตุท้ายพระราชกฤษฎีกาเท่านั้น เพราะหมายเหตุท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นเพียงการแสดงรายชื่อสุขาภิบาลต่าง ๆ ที่ได้จัดตั้งขึ้นอยู่แล้วให้ทราบ^๔ และมีใช้เป็นส่วนหนึ่งของพระราชกฤษฎีกาที่จะนำมาใช้บังคับให้มีผลเปลี่ยนแปลงความหมายของถ้อยคำในมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกานี้ได้

โดยเหตุนี้ มาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะต้องนำมาใช้บังคับกับสุขาภิบาลทุกแห่ง รวมทั้งสุขาภิบาลที่มีการจัดตั้งขึ้นภายหลังจากวันที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

^๒โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๓หมายเหตุท้ายพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๐๓ บังคับในท้องที่เขตสุขาภิบาล พ.ศ.๒๕๐๗

“เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้คือ เนื่องจากได้พิจารณาเห็นว่า สภาพท้องที่ในเขตสุขาภิบาลสมควรปรับปรุงให้สะอาดถูกสุขลักษณะและมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยยิ่งขึ้น จึงควรถาพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ ทั้งหมดทุกมาตรา บังคับในท้องที่เขตสุขาภิบาลบรรดาที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับรวม ๔๖๘ แห่ง ดังนี้.....”

“หมายเหตุท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ระบุจำนวนสุขาภิบาลที่ยังไม่เคยมีการตราพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดฯ ในขณะนั้นไว้เป็นจำนวน ๔๖๘ แห่ง แต่ตามข้อเท็จจริงในวันที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวประกาศในราชกิจจานุเบกษานั้น ได้มีการจัดตั้งสุขาภิบาลเพิ่มขึ้นจากที่ระบุไว้ในหมายเหตุท้ายพระราชกฤษฎีกาอีก ๑ แห่ง คือ สุขาภิบาลเรณูนคร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๓๒